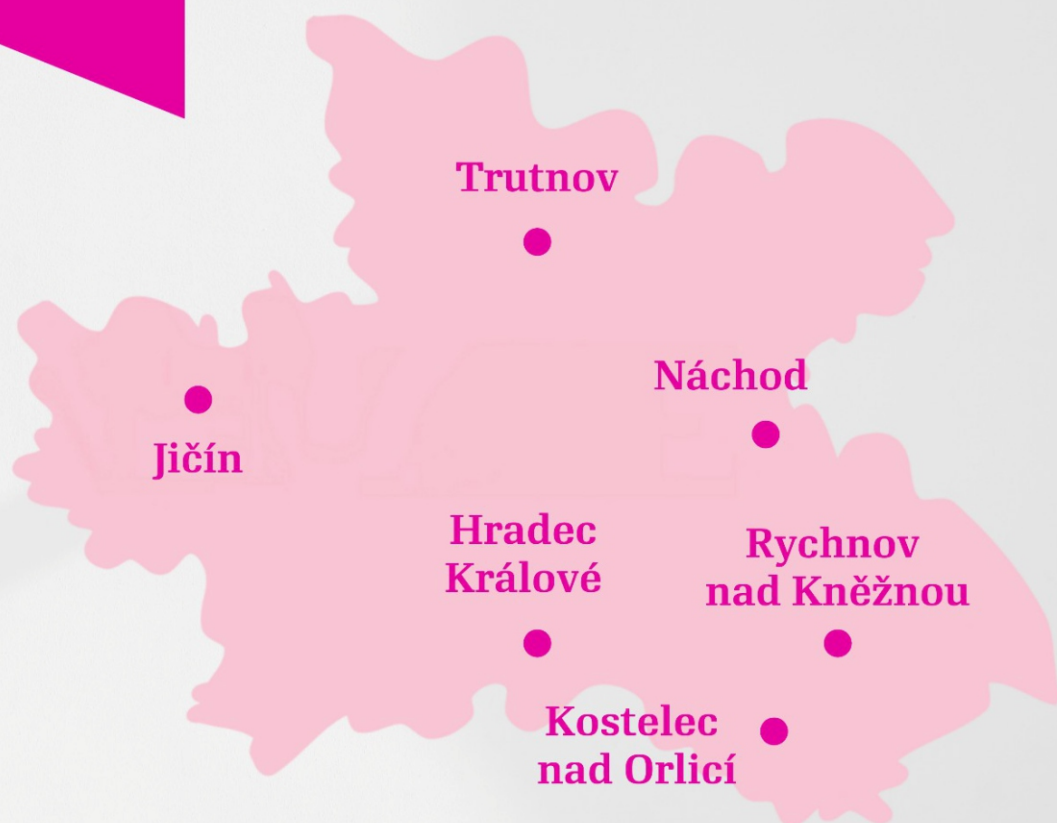

S v
k
HK

Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2024

Statistická ročenka

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2024
Statistická ročenka

Hradec Králové 2025

Obsah:

	Strana
Knihovnictví v Královéhradeckém kraji v roce 2024	5
Události roku.....	5
Komentář k vyhodnocení standardu veřejných knihoven a informačních služeb v roce 2024.....	6
Sít knihoven Královéhradeckého kraje.....	13
Krajské sumáře podle kategorií knihoven.....	14
Souhrnná statistika knihoven Královéhradeckého kraje za léta 2014–2024.....	17
Spolupráce knihoven	19
Regionální funkce v Královéhradeckém kraji v roce 2024.....	19
Svaz knihovníků a informačních pracovníků - region 08.....	20
Podpora Královéhradeckého kraje	20
S knížkou do života - Bookstart.....	20
Knihovna roku Královéhradeckého kraje.....	21
Krajský dotační program.....	21
Komunitní a sociální působení knihoven v Královéhradeckém kraji	22
Propagace knihoven	26
Knihovnické soutěže a ocenění.....	26
Knihovna roku Královéhradeckého kraje.....	26
Knihovnice/Knihovník roku 2024.....	27
Ocenění MARK.....	28
Královéhradecká knihovnická konference a kampaně.....	29
Publikační činnost	29
Soupis publikací knihoven Královéhradeckého kraje.....	29

Knihovnictví v Královéhradeckém kraji v roce 2024

Události roku

Na začátku roku 2024 byla vydána Strategie rozvoje knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2024–2028. Na Strategii pracovalo přes dvacet odborníků z knihoven našeho kraje společně se zástupkyní krajského úřadu. Strategie určuje sedm hlavních oblastí, kterými se knihovny našeho kraje budou prioritně zabývat nejméně po dobu příštích pěti let. Jednotlivé priority byly knihovníkům kraje přibližovány v rámci zpravodaje U nás, v němž pro tuto příležitost vznikla nová rubrika s názvem Vize 28. Strategie byla vydána v tištěné podobě a společně se zpravodajem distribuována do knihoven našeho kraje.

Celostátní kampaň na téma mediálního vzdělávání a digitální gramotnosti se odrazila v zaměření mnohých akcí uspořádaných v knihovnách celého kraje. Zpravodaj U nás se v rubrice Naše téma celý rok věnoval příchodu umělé inteligence do knihoven. Na závěr roku byla uspořádána 11. královéhradecká knihovnická konference s tématem Inovace v knihovnách. Téma konference si hlasováním vybrali účastníci předchozí konference v roce 2023.

Úspěšně proběhl třetí ročník krajské soutěže Knihovna roku Královéhradeckého kraje. Tato soutěž dává knihovníkům i metodikům nástroj pro zvyšování kvality služeb v knihovnách a byla finančně podpořena Královéhradeckým krajem. Soutěž vyhrála Místní knihovna v Černilově.

V soutěži Městská knihovna roku 2024 v těžké konkurenci velkých knihoven z celé republiky úspěšně postoupila Městská knihovna Chlumec nad Cidlinou do druhého kola a představila se hodnotící komisi.

Královéhradecký kraj v roce 2024 významně pokročil v podpoře modernizace prostorového vybavení knihoven přípravou a vyhlášením samostatné dotační výzvy pro knihovny. O výzvu byl ze strany knihoven značný zájem: podáno bylo 27 projektů, většina z nich byla podpořena. Inspirativní příklady využití finanční podpory Královéhradeckého kraje z první dotační výzvy Programu obnovy venkova pro knihovny byly představovány ve zpravodaji U nás v průběhu celého roku. V rubrikách Prostory a vybavení knihoven a Šumné knihovny byly představeny realizace projektů modernizace obecních knihoven z první výzvy, průběh rekonstrukcí a jejich dopad na činnosti knihoven.

Po celý rok pokračovala podpora rozvoje čtenářství ze strany Královéhradeckého kraje poskytnutím individuální dotace na materiální zajištění projektu S knížkou do života – Bookstart. Centrum tohoto projektu je v Knihovně města Hradce Králové a celkově se ho účastnilo 72 knihoven z Královéhradeckého kraje.

Společná fotografie zástupců oceněných knihoven v 3. ročníku krajské soutěže Knihovna roku Královéhradeckého kraje 2024 a oceněných knihovnic roku 2024 se zástupci své obce a představiteli kraje, města a knihovnické obce, kteří předávali ceny. Foto KHK

Komentář k vyhodnocení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb v knihovnách Královéhradeckého kraje v roce 2024

Cílem standardu knihovnických služeb je zlepšení dostupnosti a kvality knihovnických služeb jejich uživateli. Standard umožňuje provádět srovnání a kontrolu dostupnosti a kvality knihovnických služeb a systematicky uplatňovat formy podpory jejich rozvoje. Předmětem standardu knihovnických služeb jsou následující kategorie:

- provozní doba knihovny pro veřejnost,
- tvorba knihovního fondu a informačních zdrojů,
- umístění knihovny v obci,
- prostory knihovny pro uživatele,
- studijní a relaxační místa pro uživatele,
- přístup k internetu a informačním technologiím,
- webová stránka knihovny,
- elektronický katalog knihovny na internetu,
- personální zajištění knihovny,
- kvalifikace a vzdělávání pracovníků knihoven,
- měření spokojenosti uživatelů knihovny,
- kulturní, vzdělávací a komunitní aktivity knihovny,
- spolupráce knihovny se vzdělávacími institucemi,
- služby pro uživatele se specifickými potřebami.

Charakteristika Královéhradeckého kraje: vyznačuje se velkým počtem malých sídel, polovinu z celkového počtu knihoven tvoří knihovny v obcích do 500 obyvatel.

Provozní doba knihoven pro veřejnost

Standardem doporučený rozsah provozní doby knihoven pro veřejnost v našem kraji plní většina profesionálních knihoven. V každém okrese se však najde jedna, které se to nedaří; většinou jí v tom brání závažné překážky. Neprofesionální knihovny mají s plněním standardu potíže. Důvody jsou různé, často to bývá nedostatek financí na odměny pro knihovníky, jejich časové vytížení v zaměstnání, místní zvyklosti. Občané v aktivním věku navštěvují spíše knihovnu, kterou mají v místě svého zaměstnání, a do knihovny v obci již nechodí.

Standardem doporučený počet provozních hodin pro veřejnost týdně:

Počet obyvatel obce	Počet hodin
Do 500	4-10
501-1 000	5-15
1 001-3 000	15-23
3 001-5 000	23-28
5 001-10 000	28-40
10 001-20 000	40-45
20 001-40 000	45-50
Více než 40 000	50 a více

Tvorba, obnova a objem knihovního fondu a informačních zdrojů

Tvorba knihovního fondu: profesionální knihovny standardem doporučené indikátory většinou plní, neprofesionální knihovny neplní. Důvodem jsou finanční prostředky. Neprofesionální knihovny získávají nové dokumenty většinou formou výměnných souborů v rámci regionálních funkcí a tímto způsobem doplňují nabídku knihovního fondu pro návštěvníky. Zřizovatelé těchto knihoven hodnotí budování výměnných fondů jako hospodárnější řešení, proto navíc přispívají pověřené knihovně na nákup výměnných fondů formou darů nebo dotací.

Standardem doporučený výdaj na nákup knihovního fondu a dalších informačních zdrojů je 30–50 Kč na 1 obyvatele obce v kalendářním roce.

Obnova knihovního fondu: důvodem, proč neprofesionální knihovny neplní standardem doporučené minimální procento obnovy knihovního fondu a využívají výměnný fond, jsou ekonomické možnosti daných knihoven. Cirkulace výměnných souborů umožňuje aktualizaci titulů, a proto je tato možnost pro malé knihovny výhodná. Pro neprofesionální knihovny je finančně mnohem výhodnější využívat výměnné fondy. Menší část knihoven v našem kraji dostává od obce každoročně částku na nákup knih do kmenového fondu. Profesionální knihovny standardem doporučený indikátor většinou plní.

Standard doporučuje minimálně 7 % roční obnovy knihovního fondu novými přírůstky. Při stanovení základu pro výpočet procent obnovy se vychází z toho, že knihovna má mít minimálně 2 knihovní jednotky na obyvatele.

Objem knihovního fondu: vlastní fondy malých knihoven jsou v důsledku pravidelných aktualizací stále menší. Doporučený počet knih splňují díky výměnnému fondu, na který obce pravidelně přispívají. U obcí do 500 obyvatel je to výhodnější než nákup do vlastního fondu. Důvodem tedy je nedostatek finančních prostředků na nákup knih do vlastního knihovního fondu, dalším důvodem jsou prostory. Ojedinele se vyskytují i knihovny s neaktuálním fondem kvůli nesouhlasu s vyřazováním knih ze strany starostů nebo knihovníků. Profesionální knihovny standardem doporučený indikátor většinou plní.

Standardem doporučený rozsah celkového objemu knihovního fondu je 2 až 3 knihovní jednotky na obyvatele.

Umístění knihoven v obci a bezbariérový přístup

Knihovny v Královéhradeckém kraji jsou zpravidla umístěny v centru obce. Knihovny v malých obcích se většinou nalézají v budovách obecních úřadů. Bohužel některé knihovny jsou umístěny v patrech, neboť nejsou k dispozici vhodné prostory.

Počty bezbariérových knihoven se pomalu zvyšují. Dochází k tomu většinou při rekonstrukcích knihoven. Obce se obecně potýkají s nedostatkem vhodných prostor, kam by bylo možno knihovny umístit. Z tohoto důvodu nejsou knihovny vždy v těch nejvhodnějších prostorech. S tím souvisí i bezbariérovost. Knihovny v malých obcích jsou ve většině případů umístěny v budovách obecních úřadů.

Obecní knihovna v Blešně

Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2024

Rekonstruovaných knihoven přibývá díky dotační podpoře Královéhradeckého kraje. V prosinci 2023 vyhlásil Královéhradecký kraj v Programu obnovy venkova dotační podprogram Modernizace prostorového vybavení knihoven na obnovu vnitřního mobiliáře knihoven, modernizaci vnitřních a vnějších prostor a vybavení knihoven v obcích do 3 000 obyvatel. Jednalo se o druhé vyhlášení tohoto podprogramu. Výsledky byly zveřejněny v květnu 2024: podány byly čtyři žádosti o dotaci, financovány tři projekty:

Název žadatele	Název projektu
obec Velká Jesenice	Modernizace vybavení knihovny Velká Jesenice
obec Měník	Vybavení obecní knihovny nábytkem a rekonstrukce rybníku v obci Barchůvek
město Meziměstí	Modernizace vnitřního mobiliáře Městské knihovny Meziměstí

Nové vybavení knihovny ve Studnici z dotační podpory Královéhradeckého kraje

Dvě dotační výzvy v Programu obnovy venkova byly zdrojem zkušeností pro přípravu nového dotačního programu určeného přímo knihovnám. Samostatná dotační výzva určená přímo pro knihovny byla vyhlášena 17. června 2024. O výzvu byl ze strany knihoven značný zájem, podáno bylo 27 projektů, většina z nich byla podpořena. Na výzvu byly připraveny finanční prostředky ve výši 2 000 000 Kč.

Přehled úspěšných dotačních žádostí:

Název žadatele	Název projektu
obec Hejtmánkovice	Modernizace technického vybavení knihovny Hejtmánkovice 2024
městys Nový Hrádek	Modernizace prostorového a technického vybavení knihovny Nový Hrádek
město Hořice	Vybavení Městské knihovny Hořice
město Chlumeck nad Cidlinou	Knihovna jako důležitý článek ve společnosti
obec Rožnov	Knihovna Rožnov
Městská knihovna Nové Město nad Metují	Rozšíření elektronických služeb a obnova technického vybavení Městské knihovny Nové Město nad Metují
Knihovna města Police nad Metují	Modernizace prostorového a technického vybavení knihoven
obec Vrbice	Modernizace prostorového a technického vybavení knihoven
obec Hlušice	Rozšíření zázemí knihovny v Hlušicích
obec Mokré	Knihovna U Mokřinky: Nové skříňky na deskové a společenské hry, knihy, časopisy; židle a drobný majetek

Název žadatele	Název projektu
obec Nepolisy	Stolečkové dobrodružství: Rozšiřujeme knihovnu pro malé tvůrce
obec Černilov	Modernizace vybavení Místní knihovny v Černilově
Městys Žernov	Modernizace technického vybavení knihovny na Žernově
Městská knihovna Náchod, o. p. s.	Knihovna pomáhá handicapovaným
město Česká Skalice	Zatraktivnění vnějších prostor letní čítárny a zkvalitnění a rozšíření služeb čtenářům Knihovny Barunky Panklové
obec Hněvčeves	Modernizace knihovny v Hněvčevsi
obec Brada-Rybníček	Obnova a vybavení knihovny v obci Brada-Rybníček
Městská knihovna Rtyně v Podkrkonoší	Modernizace prostorového vybavení Městské knihovny Rtyně v Podkrkonoší
obec Bezděkov nad Metují	Vytvoření zázemí pro poskytování kvalitních služeb v knihovně obce Bezděkov nad Metují
Knihovna Břetislava Kafky Červený Kostelec	Pořízení potřebného vybavení Knihovny Břetislava Kafky v Červeném Kostelci
město Broumov	Regálový posuvný systém - Městská knihovna v Broumově
obec Albrechtice n. O.	Přívětivější knihovna
obec Kosičky	Vybavení Obecní knihovny Kosičky výpočetní a audiovizuální technikou
město Kopidlno	Modernizace prostor knihovny v Kopidlně

Prostory knihoven a studijní a relaxační místa pro uživatele knihoven

Celková plocha knihoven v Královéhradeckém kraji zůstává prakticky stejná. Zvětšuje se pouze v ojedinělých případech při stěhování do nových prostor nebo při rekonstrukci.

Počet studijních a relaxačních míst pro návštěvníky knihoven v kraji se v roce 2024 nijak zásadně nezměnil.

Standard doporučuje, aby knihovna měla k dispozici nejméně 60 m² na 1 000 obyvatel obce nebo spádové oblasti. V obcích do 1 000 obyvatel se tento indikátor použije v průměrném rozsahu tak, aby byly zajištěny všechny funkce knihovny. Doporučená hodnota pro počet studijních míst ve vazbě na počet obyvatel obce:

Počet obyvatel obce	Počet studijních míst
1-500	4-5
501-1 000	6-8
1 001-3 000	9-10
3 001-5 000	10-18
5 001-10 000	20-28
10 001-20 000	28-70
20 001-40 000	70-120
Více než 40 000	120 a více

Přístup k internetu a weby knihoven

Počet internetových stanic ubývá. Pokračuje trend z předcházejících let a klesá zájem o využití veřejných internetových stanic. Počet knihoven s wifi připojením nepatrně stoupá. Statistiky uživatelů s vlastním zařízením neexistují. Dá se však předpokládat, že je jich stále více.

Standardem doporučený počet veřejně přístupných stanic připojených k internetu ve vazbě na počet obyvatel obce:

Počet obyvatel obce	Počet stanic
1-500	1-2
501-1 000	2
1 001-3 000	2-3
3 001-5 000	3-4
5 001-10 000	4-7
10 001-20 000	7-10
20 001-40 000	12-18
Více než 40 000	18 a více

Webovou stránku mají v Královéhradeckém kraji více než dvě třetiny knihoven. Mnoho knihoven je i na sociálních sítích, které jim vytvářejí prostor pro sdílení informací a komunikaci. Neprofesionální knihovny využívají šablony webu nebo mají pouze samostatný oddíl na webu obce.

Metodičky pověřených knihoven poskytují metodickou pomoc s webovými stránkami knihoven a ve více než třetině případů i praktickou pomoc, pomáhají při jejich zakládání, s plněním obsahu a s aktualizací informací.

Konkrétní data za jednotlivá metodická oddělení pověřených knihoven – pro kolik knihoven zajišťují správu webu:

- Pověřená knihovna pro oblast Hradec Králové – Knihovna města Hradce Králové: nezajišťuje správu webových stránek pro obsluhované knihovny, ale poskytuje šablonu webu pro malé knihovny <https://webknihovny.cz/>. Nabízí nástroje k tomu, aby si mohla každá knihovna správu webových stránek vykonávat sama. Součástí šablony webu jsou i manuály pro správu. Dále nabízí Knihovna města Hradce Králové běžné konzultace, e-mailovou technickou podporu a pro knihovníky okresu je opakovaně pořádáno vzdělávání. V roce 2024 proběhla revize webových stránek profesionálních knihoven a k vyhodnocení došlo na poradě vedoucích profesionálních knihoven okresu.
- Pověřená knihovna pro oblast Jičín – Knihovna Václava Čtvrtka v Jičíně: pro 45 knihoven. Metodické oddělení pověřené knihovny provádí revizi webů každý rok.
- Pověřená knihovna pro oblast Náchod – Městská knihovna Náchod: pro 29 knihoven. Kontrola a aktualizace webů probíhá pravidelně, nejméně 2x ročně.
- Pověřená knihovna pro oblast Kostelec nad Orlicí – Městská knihovna Kostelec nad Orlicí: pro 8 knihoven. V roce 2024 proběhla revize a aktualizace ve 4 knihovnách.
- Pověřená knihovna pro oblast Rychnov nad Kněžnou – Knihovna Karla Poláčka Rychnov nad Kněžnou: nezajišťuje správu webových stránek pro obsluhované knihovny. V roce 2024 proběhla pravidelná revize webů malých knihoven.
- Pověřená knihovna pro oblast Trutnov – Městská knihovna s regionálními funkcemi v Trutnově: pro 20 knihoven. Každý rok provádí metodička pověřené knihovny revizi webů malých knihoven.

Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity

V Královéhradeckém kraji je z nabídky vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit největší zájem o aktivity projektu S knížkou do života – Bookstart, cestovatelské besedy, regionální osobnosti, autorská čtení, dílničky pro děti se čtením, tvořivé dílny pro dospělé.

Akce před Knihovnou města Hradce Králové v rámci Mezinárodního dne šachu

V obcích, kde jsou mimo knihovny i školy nebo školky, jsou navázány spolupráce. Většinou proběhne cca 1 návštěva třídy v knihovně, ale jsou místa, kde je tato spolupráce bohatá a akce jsou měsíční. Akcím a dalším aktivitám se obecně daří hlavně tam, kde prostory knihovny prošly rekonstrukcí nebo vylepšením. Ve více knihovnách našeho kraje jsou střediska virtuální univerzity třetího věku, probíhají kurzy tréninků paměti, akce ve spolupráci s neziskovou organizací Moudrá sovička, které mají za cíl naučit správně a bezpečně ovládat chytré telefony, tablety. Dále na mnohých místech probíhá ve spolupráci s knihovnou předčítání v domovech pro seniory.

Komunitní aktivity rozvíjí a prohlubuje projekt S knížkou do života – Bookstart, finančně podpořený Královéhradeckým krajem, kterého se v roce 2024 účastnilo 72 knihoven našeho kraje. Komunitní aktivity u neprofesionálních knihoven jsou individuální, liší se místo od místa. Velký vliv má osobnost knihovníka, jeho časové možnosti, věkové a vzdělanostní složení obyvatel, dále prostorové možnosti knihovny a zásadní je i podpora ze strany vedení obce.

Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity ve virtuálním prostoru v kraji pořádala jen pověřená Knihovna města Hradce Králové a krajská SvHK.

Standardem doporučený počet vzdělávacích, kulturních a komunitních akcí knihoven:

Počet obyvatel obce	Počet akcí za rok
1-500	4-6
500-1 000	6-20
1 001-3 000	20-40
3 001-5 000	40-80
5 001-10 000	80-150
10 001-20 000	150-300
20 001-40 000	300-600
Více než 40 000	600-1 100

Spolupráce knihovny se vzdělávacími institucemi

Pověřené a profesionální knihovny celého kraje spolupracují pravidelně s mateřskými školkami a základními školami, dále se středními, praktickými, speciálními a někde i se základními uměleckými školami a domy dětí a mládeže. Spolupráce knihoven probíhá i s univerzitami (UHK, ČZU v Praze).

Knihovny nabízejí vzdělávacím institucím široké spektrum pořadů, besed, lekcí a podobných vzdělávacích aktivit, například aktivity spojené s literaturou, čtenářské lekce nebo besedy na přání pedagogů, besedy na téma ročního období, pravidelné výměny knížek, pasování na čtenáře atd. Některé knihovny také poskytují zázemí pro kroužky pro předškoláky a malé školáky nebo seniory.

Vzdělávání pracovníků knihoven

Nabídka vzdělávacích akcí v roce 2024 byla bohatá, obzvláště těch prezenčních v prostorách knihoven. Online vzdělávací akce jsou velmi praktickou formou vzdělávání, ale počet online vzdělávacích akcí pořádaných pověřenými knihovnami v našem kraji klesl. Dle informací z pověřených knihoven po nich nebyla poptávka, a navíc je dostupná bohatá nabídka online vzdělávacích akcí velkých knihoven a knihovnických spolků.

Profesionální knihovníci se účastní vzdělávacích aktivit pověřených knihoven, krajské knihovny SvHK, využívají nabídku KINKP, SKIP, SDRUK, e-learningové kurzy MZK Brno...

Krajská knihovna SvHK připravila v roce 2024 Základní knihovnický kurz pro nové zaměstnance knihoven našeho kraje bez odborného vzdělání. Byl velmi kladně hodnocen, a protože zájem o kurz byl vyšší než jeho kapacita, proběhne i v roce 2025. Dále byly v SvHK uspořádány vzdělávací akce na téma Současná polská literatura v českých překladech, Katalogizace, Věříte Wikipedii? – Wikipedie (nejen) pro knihovníky, Efektivní vizualizace dat, Pedagogické minimum pro knihovníky, Design informačních služeb / design thinking, Nástroje a aplikace pro knihovníky, Lektorské akademie SEFTE (Senior Friendly Teacher).

Důvody neplnění standardu vzdělávání knihovníků neprofesionálních knihoven – neúčast na vzdělávacích aktivitách – zůstávají stejné jako v loňském roce. V případě prezenčního vzdělávání lidé v produktivním věku nemívají čas na další vzdělávání (uvolňování ze zaměstnání, další zájmy a povinnosti) a knihovníci senioři zase mohou mít problémy s dopravou. Neúčast na online vzdělávání bývá způsobena tím, že zřizovatel vzdělávání nepodporuje a hodiny takto strávené nehradí.

Standard doporučuje, aby dalšímu odbornému vzdělávání bylo ročně věnováno minimálně 48 pracovních hodin na 1 pracovníka. V případě úvazku do 15 hodin týdně je to nejméně 8 pracovních hodin.

Měření spokojenosti uživatelů knihoven

Hodnocení spokojenosti uživatelů knihoven probíhá pravidelně v doporučeném intervalu 5 let ve většině profesionálních knihoven našeho kraje. V okrese Hradec Králové jsou průzkumy v profesionálních knihovnách koordinovány jednotně pro celý okres. Pověřená knihovna navrhuje jednotný dotazník. A právě v roce 2024 se uskutečnil ve všech 7 profesionálních knihovnách okresu pravidelný průzkum, který připravila a koordinovala pověřená knihovna a vyhodnotila si ho každá profesionální knihovna sama. Zhodnocení výsledků průzkumu proběhlo na poradě vedoucích profesionálních knihoven okresu. V okrese Jičín pomáhá pověřená knihovna obsluhovaným knihovnám s přípravou i vyhodnocením dotazníků. V roce 2024 proběhlo hodnocení spokojenosti v 5 profesionálních knihovnách. V okrese Trutnov bylo realizováno měření spokojenosti v roce 2022 ve všech sedmi profesionálních knihovnách. Knihovny si provedly měření spokojenosti a jeho vyhodnocení samy, zhodnocení výsledků proběhlo na poradě profesionálních knihoven okresu.

Zbylé pověřené knihovny nabízejí pomoc a metodickou podporu dle zájmu z jejich profesionálních knihoven. V neprofesionálních knihovnách průzkum neprobíhá, informace o spokojenosti návštěvníků si knihovnice a knihovníci získávají namátkově formou rozhovoru.

V roce 2024 se uskutečnilo pravidelné měření spokojenosti uživatelů také v krajské knihovně SvKHK. Výsledky průzkumu jsou zveřejněny na webových stránkách knihovny.

Personální zajištění knihoven

Personální situace je obdobná jako v minulém vyhodnocení plnění standardu, většina knihoven našeho kraje počty zaměstnanců nesnižuje ani nenavýšuje.

Personální zajištění u obcí s neprofesionální knihovnou se dlouhodobě potýká s několika úskalími. První se týká výše pracovního úvazku, který zřizovatel pro knihovnu uvolní, a s tím spojené finanční odměny. Druhým úskalím je odborné vzdělávání a rozvíjení nabízených služeb. Ne vždy je knihovníkem osobnost, která by chtěla pro život v obci vykonávat jinou než výpůjční činnost.

Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2024

Síť knihoven Královéhradeckého kraje

Síť knihoven 2024	Knihovny celkem						Pobočky					
Královéhradecký kraj	Krajská knihovna	Knihovny pověřené regionál. funkcemi	Knihovny s profesionál. pracovníky	Knihovny s neprofesionál. pracovníky	Ostatní evidované knihovny	CELKEM	Krajská knihovna	Knihovny pověřené regionál. funkcemi	Knihovny s profesionál. pracovníky	Knihovny s neprofesionál. pracovníky	Ostatní evidované knihovny	CELKEM
Hradec Králové	-	1	7	81	9	98	-	10	4	0	0	14
Jičín	-	1	12	60	4	77	-	1	3	2	0	6
Náchod	-	1	10	58	5	74	-	1	9	1	0	11
Kostelec nad Orlicí	-	1	3	17	0	21	-	0	4	0	0	4
Rychnov nad Kněžnou	-	1	4	48	0	53	-	2	2	0	0	4
Trutnov	-	1	8	37	7	53	-	2	0	0	0	2
CELKEM	0	6	44	301	25	376	0	16	22	3	0	41
SVK Hradec Králové	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
CELKEM	1	6	44	301	25	377	0	16	22	3	0	41

Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2024

Krajské sumáře podle kategorií knihoven

Krajský sumář podle kategorií		KNIHOVNÍ FOND											
		Vlastní knihovní fond				Přírůstky (bez VF)			Financování nákupu				VF
	Obsluhovaná populace (obyv.)	Vlastní knihovní fond (bez VF)	% knih. jednotek ve volném výběru	Exempláře periodik na 1000 obyvatel	Přírůstky knihovního fondu (bez VF)	% obnovy knih. fondu ve volném výběru	Přírůstky fondu (bez VF) na 1000 obyv.	Náklady na knih. fond (bez RF) Kč /na 1 obyvatele	Náklady na knih. fond (bez RF) Kč /na 1 výpůjčku	Náklady na periodika v %	Náklady na licence EIZ v %	Výměnné fondy půjčené od jiných knihoven	
sumář/průměr	527 968	3 486 316	45,0	15,7	80 258	5,5	178,2	43,36	8,43	19,6	9,8	175 935	
01	Krajská knihovna	97 153	1 269 534	14,2	45,8	13 001	7,2	133,8	30,99	10,11	73,3	26,7	*
02	Pověřené knihovny	181 401	762 918	37,6	4,2	24 872	9,2	213,4	50,78	8,47	7,5	11,8	1 183
03	ZK s profesionál. prac.	196 020	1 089 396	70,1	12,5	36 169	4,7	184,5	47,93	8,23	13,6	3,6	2 808
04	ZK s neprofesionál.pra	150 547	364 468	99,6	4,3	6 216	1,7	41,3	8,46	6,79	24,8	0,9	171 944

* Krajská knihovna nepracuje s výměnnými fondy.

Obsluhovaná populace krajské knihovny bez městské funkce se rovná počtu obyvatel krajského města.

Obyvatelstvo krajského města se v tomto případě přičítá do sumáře pouze z výkazu městské knihovny v daném městě.

Krajský sumář podle kategorií		STANDARD PRO DOBRÝ FOND		
		Rozsah a využití knih. fondu		
		Rozsah knihovního fondu celkem	Rozsah knih. fondu na 1 obyv.	Obrat knih. fondu
sumář/průměr		3 662 251	6,9	0,7
01	Krajská knihovna	1 269 534	*	*
02	Pověřené knihovny	764 101	4,2	1,4
03	ZK s profesionál. prac.	1 092 204	5,6	1,0
04	ZK s neprofesionál.prac.	536 412	3,6	0,3

* U krajské knihovny se ukazatele nesledují.

Krajský sumář podle kategorií		ZAMĚSTNANCI							
		Celkem (úvazky)					Odborní zaměst. (úvazky)		
	Obsluhovaná populace	Počet zaměstnanců (přepočtený stav)	Zaměst. /1000 obyv.	Zaměst. /1000 registr. uživatelů	Zaměst. /1000 návštěv	Odborní zaměst. celkem	VŠ knih. směru	SŠ knih. směru	
sumář/průměr	527 968	327,5	0,62	4,36	0,12	306,4	40,3	74,7	
01	Krajská knihovna	97 153	83,8	0,86	7,16	0,12	79,8	17,5	6,4
02	Pověřené knihovny	181 401	129,4	0,71	4,84	0,10	121,2	9,8	48,0
03	ZK s profesionál. prac.	196 020	108,1	0,55	4,05	0,15	100,2	13,0	20,0
04	ZK s neprofesionál.prac.	150 547	6,2	0,04	0,62	0,06	*	*	*

* Ukazatel se nesleduje.

Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2024

Krajské sumáře podle kategorií knihoven

Krajský sumář podle kategorií		UŽIVATELÉ										
		Registrovaní					Návštěvníci		z toho v %			
	Obsluhovaná populace	Registrovaní uživatelé	% registr. uživatelů z počtu obyvatel	Uživatelé do 15 let	% uživatelů do 15 let z celkového počtu registr. uživatelů	Počet návštěvníků celkem	Fyzické návštěvy knihovny %	Návštěvníci on-line služeb %	Návštěvníci internetu - % z fyzických návštěv.	Návštěvníci kultur. a vzděl. akcí - % z fyzických návštěv.	Počet návštěvníků celkem /1 obyvatele	
sumář/průměr	527 968	75 047	14,2	21 214	28,3	2 846 337	41,8	58,2	1,4	18,3	5,4	
01 Krajská knihovna	97 153	11 696	12,0	*	*	724 582	20,7	79,3	2,0	7,2	7,5	
02 Pověřené knihovny	181 401	26 760	14,8	8 880	33,2	1 280 415	37,2	62,8	0,9	15,6	7,1	
03 ZK s profesionál. prac.	196 020	26 664	13,6	9 386	35,2	729 896	63,8	36,2	1,1	23,5	3,7	
04 ZK s neprofesionál.prac.	150 547	9 927	6,6	2 948	29,7	111 444	88,7	11,3	47,9	23,1	0,7	

* Krajská knihovna poskytuje služby uživatelům od 15 let.

Krajský sumář podle kategorií		VÝPŮJČKY											
		z toho v %					Výpůjčky knih				Výpůjčky periodik		
	Obsluhovaná populace	Výpůjčky celkem	Počet výpůjček / 1 obyv.	Počet výpůjček na 1 registr. uživatele	Prezenční výpůjčky %	Prolongace %	Dospělým celkem	Z toho % naučné literatury	Dětem celkem	Na 1 čtenáře do 15 let	Z toho % naučné literatury	Výpůjčky periodik	Výpůjčky periodik %
sumář/průměr	527 968	2 715 507	5,1	36,2	4,1	33,5	1 933 958	24,3	412 872	19,5	16,1	261 351	9,6
01 Krajská knihovna	97 153	297 855	3,1	25,5	2,6	50,2	287 340	78,8	*	*	*	6 109	2,1
02 Pověřené knihovny	181 401	1 087 785	6,0	40,6	5,6	30,3	699 114	16,8	204 389	23,0	17,3	111 141	10,2
03 ZK s profesionál. prac.	196 020	1 142 143	5,8	42,8	3,5	35,4	812 025	14,3	177 478	18,9	15,4	125 284	11,0
04 ZK s neprofesionál.prac.	150 547	187 724	1,2	18,9	1,1	15,2	135 479	7,3	31 005	10,5	11,6	18 817	10,0

* Krajská knihovna poskytuje služby uživatelům od 15 let.

Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2024

Krajské sumáře podle kategorií knihoven

		ELEKTRONICKÉ SLUŽBY									
Krajský sumář podle kategorií											
		Obsluhovaná populace	Návštěvy webové stránky	Vstupy do el. katalogu celkem	z toho % vstupů z prostoru mimo knihovnu	Vstupy do el. výpůjčního protokolu celkem	Vlastní databáze	Licencované el. informační zdroje (EIZ)	Vstupy do EIZ a databází	Stažené digitální dokumenty	On-line informační služby - zodpovězené dotazy
	sumář/průměr	527 968	1 157 405	1 200 356	92,0	562 539	12	22	64 816	1 133 699	26 436
01	Krajská knihovna	97 153	97 198	397 461	91,0	222 328	5	9	57 129	1 099 214	2 419
02	Pověřené knihovny	181 401	524 691	563 386	0,8	277 894	4	13	7 687	34 485	3 659
03	ZK s profesionál. prac.	196 020	471 230	228 030	91,2	60 252	3	0	0	0	20 343
04	ZK s neprofesionál.prac.	150 547	64 286	11 479	95,7	2 065	0	0	0	0	15

		DALŠÍ ÚDAJE											
Krajský sumář podle kategorií		MVS			Regionální služby					Internet			
		Obsluhovaná populace	MVS z jiných knih. kladně vyřízené	MVS zaslané jiným knihovnám - kladně vyřízené	Výměnné fondy jiným knihovnám svazky	Vzdělávání knihovníků	Kulturní akce	Vzdělávací akce	Publikace celkem	Studijní místa /1000 obyv.	Počet počítačů napojených na internet	Internet počet stanic/ 1000 obyv.	Plocha knihovny m ² / 1000 obyv.
	sumář/průměr	527 968	9 206	8 746	176 187	168	6 183	5 065	18	7,2	582	1,1	63,5
01	Krajská knihovna	97 153	3 429	258	*	40	57	437	4	3,7	71	0,7	64,0
02	Pověřené knihovny	181 401	1 443	721	102 522	96	1 413	1 837	0	2,8	89	0,5	40,1
03	ZK s profesionál. prac.	196 020	4 198	2 653	73 662	32	3 472	2 504	13	142,0	142	0,7	47,8
04	ZK s neprofesionál.prac.	150 547	136	5 114	*	*	1 241	287	1	12,4	280	1,9	70,7

* Ukazatel se nesleduje.

Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2024

Souhrnná statistika knihoven Královéhradeckého kraje za léta 2016–2024

Výběr ukazatelů včetně výkonů krajské knihovny

NÁVŠTĚVNOST A SLUŽBY	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
počet návštěvníků knihoven	2 634 436	2 403 824	2 491 147	2 453 489	1 914 203	2 008 244	2 722 447	2 680 703	2 846 337
z toho									
návštěvníci elektronických služeb	1 219 291	1 052 518	1 154 950	1 096 415	1 050 310	1 166 538	1 603 128	1 532 756	1 655 406
návštěvníci vzdělávacích, kultur. a komunitních akcí	202 505	212 079	223 188	244 716	108 891	136 231	198 553	197 357	217 497
návštěvníci webů	1 361 433	1 339 090	1 294 957	1 597 562	1 555 005	1 476 572	1 604 136	1 191 210	1 157 405
počet registrovaných uživatelů	88 793	84 037	82 593	82 691	73 459	68 609	73 464	75 340	75 047
% obyvatel kraje registrovaných v knihovnách	17,01	16,00	15,70	15,70	13,98	13,14	13,74	14,23	14,21
počet návštěvníků na jeden pracovní úvazek ročně	7 728	6 913	7 278	7 081	5 584	6 000	8 331	8 198	8 691
počet klasických výpůjček	3 757 927	3 622 447	3 511 315	3 447 496	2 693 824	2 353 772	2 783 585	2 798 329	2 715 507
počet kulturních a vzdělávacích akcí	7 799	8 116	8 582	8 625	4 214	4 919	8 552	9 226	11 248
VYBAVENÍ KNIHOVEN									
knihovní fond (k. j.) včetně výměnných fondů	4 219 581	4 206 981	4 202 445	4 159 263	4 135 375	4 170 256	4 144 056	4 130 168	3 838 634
přírůstek (k. j.) včetně výměnných fondů	108 968	109 661	104 233	108 012	101 892	102 639	98 175	92 692	94 100
weby knihoven	234	236	224	230	232	236	244	252	257
online katalogy na internetu	138	141	143	154	171	189	206	214	217
studijní místa	3 934	3 910	3 808	3 802	3 749	3 737	3 748	3 715	3 787
internet pro veřejnost – počet stanic	713	708	700	684	670	646	612	603	582
zaměstnanci celkem (přepočtené pracovní úvazky)	340,9	347,7	342,3	346,5	342,8	334,7	326,8	327,0	327,5
MEZIKNIHOVNÍ SPOLUPRÁCE (výkaz regionálních funkcí)									
meziknihovní výpůjční služba počet žádostí od knihoven	14 171	11 666	10 810	10 571	8 069	7 262	7 672	8 216	9 252
cirkulace a dlouhodobé výpůjčky výměnných fondů	193 657	194 934	195 148	214 369	192 226	185 839	201 287	208 275	185 331
poradenská služba – metodické návštěvy	780	736	755	701	545	640	655	582	620
poradenská služba – odborné konzultace	1 648	1 620	1 752	1 875	2 005	1 873	1 529	1 337	1 251
vzdělávání knihovníků (počet akcí)	79	85	89	95	43	59	78	97	91
pomoc při revizi knihovnických fondů (k. j.)	71 889	76 182	75 093	68 893	97 635	80 378	41 542	87 435	53 386

Spolupráce knihoven

Regionální funkce v Královéhradeckém kraji v roce 2024

V roce 2024 bylo do systému zahrnuto 372 obsluhovaných knihoven (profesionálních i neprofesionálních). Pokračoval trend mírného úbytku knihoven na vesnicích. Přepočtený úvazek zajišťující regionální funkce v roce 2024 v Královéhradeckém kraji byl ve výši 16,14. Na 1 pracovníka zajišťujícího regionální funkce v pověřené knihovně připadalo v průměru 28,7 knihovny, mezi okresy jsou ale rozdíly, jež souvisejí zejména se zapojením pracovníků střediskových knihoven do realizace služeb.

Přehled počtu obsluhovaných knihoven Královéhradeckého kraje od roku 2019:

Oblast	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Hradec Králové	96	95	94	92	92	92
Jičín	77	76	76	76	76	77
Náchod	80	80	80	79	79	79
Kostelec n. Orł.	26	26	26	26	26	25
Rychnov n. Kn.	54	54	54	54	54	54
Trutnov	50	49	49	47	47	45
Kraj celkem	383	380	379	374	374	372

Regionální funkce byly financovány částkou 10 495 300 Kč z dotace Královéhradeckého kraje, což je 69 % z celkové finanční podpory věnované rozvoji regionálních služeb, z dalších zdrojů bylo získáno 4 629 870 Kč. V tom jsou zahrnuty vlastní prostředky knihoven, zejména rozpočet krajské knihovny ve výši 2 342 787 Kč (15 % celkových nákladů). Zřizovatelé knihoven přispěli na nákup výměnných fondů formou dotačních nebo darovacích smluv částkou 1 478 674 Kč (10 % nákladů). Královéhradecký kraj podpořil formou mimořádné individuální účelové dotace ve výši 808 409 Kč projekt S knížkou do života – Bookstart.

Ze služeb poskytovaných v rámci regionálních funkcí jsou knihovnami nejvíce ceněny služby spojené s poskytováním výměnných fondů a poradenstvím.

Výměnné fondy jsou dlouhodobě považovány za základ regionálních služeb. Nákup fondů byl financován částkou 3 392 243 Kč. Z uvedené částky stejně jako v roce 2023 tvořily příspěvky a dary od obcí 44 %, zbývající náklady byly uhrazeny z dotace na regionální funkce. Nákup výměnných fondů podpořilo 233 obcí našeho kraje. Z finanční částky bylo pořízeno 13 842 publikací.

Výměnnými fondy bylo obsluženo 81 % obsluhovaných knihoven. Objem dokumentů nabídnutých k prvnímu půjčení činil 282 knihovních jednotek na 1 knihovnu využívající cirkulaci.

Výměnný fond si obsluhované knihovny regionu půjčují ve formě souboru knih, časopisů či audiovizuálních dokumentů. Přehled počtu svazků ve všech souborech půjčených knihovnám v kalendářním roce za posledních 5 let:

Oblast	2020	2021	2022	2023	2024
Hradec Králové	20 418	20 413	23 537	23 825	24 364
Jičín	14 543	11 274	13 210	13 676	12 391
Náchod	7 548	10 464	9 135	10 853	13 090
Kostelec n. Orł.	2 652	3 081	3 003	2 231	2 289
Rychnov n. Kn.	6 383	6 703	7 918	8 984	8 017
Trutnov	10 989	16 580	17 648	18 139	25 066
Kraj celkem	62 533	68 515	74 451	77 708	85 217

Poradenských služeb (metodických návštěv a odborných rad s časovou dotací nad 30 minut pracovního času) využilo 91 % obsluhovaných knihoven, velký objem dotazů kratšího rozsahu se ovšem neeviduje. Odborné rady a komunikace s knihovníky, které probíhaly často i z vlastní iniciativy metodiků, se obvykle týkaly zpracování statistických výkazů, žádostí o dotace VISK, dotačních programů pro knihovny, jednání s obecními úřady o uzavření smluv o poskytnutí dotace na nákup knih do výměnných fondů, automatizovaných systémů, konzultací k projektu S knížkou do života – Bookstart a soutěže Knihovna roku Královéhradeckého kraje.

Svaz knihovníků a informačních pracovníků–region 08 Východní Čechy

Spolupráci knihoven v kraji podporuje Svaz knihovníků a informačních pracovníků regionu 08 (SKIP 08), který v roce 2024 realizoval nebo podpořil projekty jako například S knížkou do života – Bookstart, Lovci perel, třetí ročník soutěže Knihovna roku Královéhradeckého kraje a udělil regionální ceny MARK.

Významnou akcí roku bylo Setkání organizátorů VU3V (virtuální univerzity třetího věku), které se konalo 5. března 2024 v Knihovně města Hradce Králové. VU3V je moderní a inovativní forma vzdělávání pro seniory, která jim nabízí možnost rozvíjet své znalosti, zájmy a dovednosti v různých oblastech. Na setkání se řešila otázka, proč by měla obec/knihovna/škola/nebo kdokoliv jiný organizovat virtuální univerzitu třetího věku a proč by ji měli senioři absolvovat. O akci naleznete články ve Čtenáři a ve zpravodaji U nás, viz https://www.svkhk.cz/SVKHK/u-nas-pdf_archiv/20240213.pdf.

V průběhu roku se uskutečnilo několik zajímavých akcí jak Klubu knihovnických seniorů SKIP 08, tak Klubka SKIP 08. Výčet aktivit je bohatý, podrobnější informace o proběhlých akcích, ale i o plánovaných událostech SKIP v regionu 08 Východní Čechy naleznete na <https://www.skipcr.cz/regiony/08-vychodocesky-region>.

Podpora Královéhradeckého kraje

S knížkou do života –Bookstart

Královéhradecký kraj finančně podpořil projekt S knížkou do života – Bookstart. Do projektu bylo v roce 2024 zapojeno již 72 knihoven Královéhradeckého kraje. Pro tyto knihovny byly dle požadavků zakoupeny projektové sady, drobné vybavení knihoven, literatura pro nejmenší čtenáře a odborná literatura pro rodiče. Distribuci zajišťovala Knihovna města Hradce Králové. Knihovny následně předaly sady rodinám s malými dětmi a pokračovaly s nimi v další práci dle zásad projektu Bookstart. Tato mimořádná individuální účelová dotace Královéhradeckého kraje činila 808 409 Kč.

Cílem projektu S knížkou do života je informovat rodiče o potřebě společného čtení s dětmi, a to prakticky od jejich narození, a dále také upozornit představitele státní správy a samosprávy na potřebu podporovat finančně i morálně tyto aktivity. V neposlední řadě je cílem projektu motivace knihoven pro práci stouptou skupinou uživatelů, seznámení příklady dobré praxe a inspirace pro pořádání společných aktivit rodičů s dětmi v knihovnách. Tento projekt několikátým rokem řídí Knihovna města Hradce Králové, a to bez finanční podpory z projektu.

Akce pro děti v rámci projektu S knížkou do života – Bookstart v Lidové knihovně Útibice

Knihovna roku Královéhradeckého kraje

V roce 2024 vyhlásil Královéhradecký kraj ve spolupráci se Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové třetí ročník soutěže Knihovna roku Královéhradeckého kraje. Oceněné knihovny si rozdělily 80 000 Kč (1. místo – 50 000 Kč, 2. místo – 20 000 Kč, 3. místo – 10 000 Kč). Soutěž je organizována pro knihovny v malých sídlech. Cílem je ocenit nejlepší knihovny, jejich kvalitní knihovní služby a pestrou nabídku vzdělávacích a kulturních aktivit, zaměřenou na místní komunitu. Vítězné knihovny jsou pro ostatní knihovny příkladem dobré praxe a ocenění jsou povzbuzením pro knihovníky v jejich další práci.

Za každý okres může v jednom roce nominaci získat nejvýše jedna knihovna. Další soutěžící knihovnou je na doporučení komise Vesnice roku knihovna, která zvítězila v této soutěži v kraji. Pravidla krajské soutěže respektují podmínky dané celostátní soutěží Knihovna roku, vítězná knihovna získává automaticky nominaci do celostátního kola soutěže Knihovna roku. Podrobné informace o výsledcích soutěže naleznete v kapitole Knihovnické soutěže a ocenění.

Zástupci oceněných knihoven v 3. ročníku krajské soutěže Knihovna roku Královéhradeckého kraje 2024 s představiteli kraje, města a knihovnické obce, kteří předávali ceny

Krajský dotační program

Královéhradecký kraj v roce 2024 významně pokročil v podpoře modernizace prostorového vybavení knihoven přípravou a vyhlášením samostatné dotační výzvy pro knihovny. O výzvu byl ze strany knihoven značný zájem: podáno bylo 27 projektů, většina z nich byla podpořena. Na výzvu byly připraveny finanční prostředky ve výši 2 000 000 Kč.

Přehled úspěšných dotačních žádostí:

Název žadatele	Název projektu	Finanční podpora
obec Hejtmánkovice	Modernizace technického vybavení knihovny Hejtmánkovice 2024	98 000 Kč
městys Nový Hrádek	Modernizace prostorového a technického vybavení knihovny Nový Hrádek	84 000 Kč
město Hořice	Vybavení Městské knihovny Hořice	102 000 Kč
město Chlumeck nad Cidlinou	Knihovna jako důležitý článek ve společnosti	32 000 Kč
obec Rožnov	Knihovna Rožnov	56 000 Kč
Městská knihovna Nové Město nad Metují	Rozšíření elektronických služeb a obnova technického vybavení Městské knihovny Nové Město nad Metují	88 000 Kč
Knihovna města Police nad Metují	Modernizace prostorového a technického vybavení knihoven	77 000 Kč

Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2024

Název žadatele	Název projektu	Finanční podpora
obec Vrbice	Modernizace prostorového a technického vybavení knihoven	57 000 Kč
obec Hlušice	Rozšíření zázemí knihovny v Hlušicích	59 000 Kč
obec Mokré	Knihovna U Mokřinky: Nové skřínky na deskové a společenské hry, knihy, časopisy; židle a drobný majetek	35 000 Kč
obec Nepolisy	Stolečkové dobrodružství: Rozšiřujeme knihovnu pro malé tvůrce	49 000 Kč
obec Černilov	Modernizace vybavení Místní knihovny v Černilově	138 000 Kč
Městys Žernov	Modernizace technického vybavení knihovny na Žernově	51 000 Kč
Městská knihovna Náchod, o. p. s.	Knihovna pomáhá handicapovaným	77 000 Kč
město Česká Skalice	Zatraktivnění vnějších prostor letní čítárny a zkvalitnění a rozšíření služeb čtenářům Knihovny Barunky Panklové	80 000 Kč
obec Hněvčevy	Modernizace knihovny v Hněvčevsi	40 000 Kč
obec Brada-Rybníček	Obnova a vybavení knihovny v obci Brada-Rybníček	79 000 Kč
Městská knihovna Rtyň v Podkrkonoší	Modernizace prostorového vybavení Městské knihovny Rtyň v Podkrkonoší	155 000 Kč
obec Bezděkov nad Metují	Vytvoření zázemí pro poskytování kvalitních služeb v knihovně obce Bezděkov nad Metují	119 000 Kč
Knihovna Břetislava Kafky Červený Kostelec	Pořízení potřebného vybavení Knihovny Břetislava Kafky v Červeném Kostelci	107 000 Kč
město Broumov	Regálový posuvný systém - Městská knihovna v Broumově	151 000 Kč
obec Albrechtice n. O.	Přívětivější knihovna	111 000 Kč
obec Kosičky	Vybavení Obecní knihovny Kosičky výpočetní a audiovizuální technikou	45 000 Kč
město Kopidlno	Modernizace prostor knihovny v Kopidlně	155 000 Kč

Komunitní a sociální působení knihoven v Královéhradeckém kraji

Moderní knihovna je nejen informační institucí, ale i komunitním centrem dané oblasti. Komunitní aktivity knihoven nejsou primárně zaměřeny na registrované uživatele knihoven, ale oslovují celou komunitu nebo její část a vedou k jejímu posilování. Současně také budují místo knihovny v dané komunitě. Cílem je rozvoj společenského a kulturního zázemí obyvatel obce, podpora místní společnosti napříč všemi věkovými kategoriemi, posílení spolupráce a solidarity. Hodnota knihoven je mimo jiné také určována postavením v místní komunitě, v prostředí, ve kterém knihovna působí. Jedním z indikátorů standardu pro dobrou knihovnu je počet vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit knihovny s dělením na kategorie podle počtu obyvatel obce. Tyto aktivity jsou ovlivněny místem a sociodemografickým složením obce, ve které knihovna působí. Dle standardu je žádoucí provést analýzu potřeb místní komunity a knihovnu proměnit v místo neformálního celoživotního vzdělávání a učení, místo setkávání, podpory kreativity a spolupráce komunit. Pro inspiraci lze využívat celostátních aktivit pořádaných knihovnickými spolky.

V Strategii rozvoje knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2024–2028 první prioritou Služby knihoven pro veřejnost věnuje, kromě zdokonalování a rozvíjení tradičních služeb knihoven, značnou pozornost komunitní roli knihoven. Mezi strategickými cíli je uveden rozvoj komunitních služeb – aktivovat a propojovat komunitu, hledat společná témata, participaci, pomáhat rozvíjet vztah k místu, regionu, kde knihovna působí. Další strategické cíle této priority doporučují pokračovat ve směřování k bezbariérové knihovně, prohlubovat vzdělávací služby, zaměřit se na partnerství se školami, pokračovat v systematické péči o čtenářskou, informační a mediální gramotnost včetně kritického myšlení dětí a dospělých.

V následující části kapitoly jsou shrnuty informace o komunitním a sociálním působení knihoven Královéhradeckého kraje, rozdělené podle toho, komu jsou určeny. Podrobnější přehledy aktivit realizovaných v knihovnách a příklady uspořádaných akcí jsou uvedeny ve výročních zprávách knihoven.

Rodiny s dětmi

Knihovny Královéhradeckého kraje mají pro rodiny s dětmi ucelenou nabídku fondů, služeb a aktivit. Registrace pro děti bývá zdarma, probíhá pravidelné setkávání, mnohé knihovny mají klubíky a pořádají výtvarné dílny. Knihovny mají dětské koutky, potřeby pro nejmenší, certifikáty Místo přátelské rodině, specializované fondy. Knihovny spolupracují s místními vzdělávacími zařízeními, mnohde probíhá pasování prvňáčků na čtenáře. Některé knihovny nabízejí půjčování deskových her, hraček a hravých kufříků, muzikoterapii pro nejmenší, pořádají vzdělávací přednášky pro rodiče, poskytují bezpečný prostor. Mnohé knihovny se účastní akcí a projektů, jako jsou například Lovci perel, S knížkou do života – Bookstart, Noc s Andersenem, Knížka pro prvňáčka, Týden knihoven, Den pro rodinu, a pořádají venkovní aktivity, soutěže a venkovní hry pro celou rodinu.

V některých knihovnách probíhá i čtení dětem v nemocnici, jinde mají navázanou spolupráci se speciálními školkami a školami pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. V mnohých knihovnách spolupracují s rodičovskými centry.

Velmi významnou podporou pro rodiny s dětmi je krajem podpořený projekt S knížkou do života – Bookstart, ve kterém je zapojeno 72 knihoven našeho kraje. Podrobnější zmínka k tomuto projektu je v kapitole Podpora Královéhradeckého kraje.

Kromě zmíněných aktivit mnoho knihoven nabízí různé další zajímavé projekty, které zpěstřují nabídku služeb pro rodiny s dětmi.

Senioři

Pro seniory je v knihovnách kraje ucelená nabídka služeb a vzdělávání. Pravidlem je finanční dostupnost, tedy registrace se slevou či zdarma. V mnohých knihovnách je k dispozici donášková služba, probíhají virtuální univerzity třetího věku, tréninky paměti, kurzy anglického jazyka, počítačové a další kurzy a dílny. Všechny přednášky jsou nabízeny se sníženým vstupným, knihovny se snaží o bezbariérovost. V některých knihovnách se mohou senioři zúčastnit vzpomínkových poslechových pořadů, šachového klubu, čtenářského kroužku. Jsou pořádány i akce pro knihovnické seniory (organizuje je seniorská sekce SKIP 08). Hodně knihoven pořádá akce ve spolupráci s neziskovou organizací Moudrá sovička; jedná se o edukační programy pro seniory 65+, které mají za cíl naučit je zábavnou formou seminářů správně a bezpečně ovládat chytré telefony, tablety i počítače a využívat všechny jejich dostupné funkce a na ně navazující aplikace. Při oslavách Svátku seniorů, které pořádal Královéhradecký kraj a doprovázel je bohatý kulturní program, měly knihovny kraje svůj stánek, kde představily služby určené seniorům.

Adventní akce v Místní knihovně Doudleby nad Orlicí

Akce Jak na chytrý telefon v Městské knihovně Úpice

Zrakově znevýhodnění

Zrakově znevýhodnění celého kraje mohou využívat služby Zvukové knihovny pro nevidomé a slabozraké v Knihovně města Hradce Králové, která je pobočkou Knihovny a tiskárny K. E. Macana v Praze. K dispozici je jim speciální fond a služby: zvukové knihy pro děti a dospělé na CD a ve formátu MP3, kopírování na vlastní flash disky, zasílání zvukových knih zdarma, časopisy ve zvětšeném černotisku, čtecí technologie (PC s hlasovým výstupem, kamerové lupy), půjčování tyflopomůcek a her, odborně vyškolený personál, vzdělávací a kulturní pořady – např. Setkání s literaturou. Knihovna spolupracuje se Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých ČR, z. s., (SONS) a obecně prospěšnou společností Tyfloservis a pořádají pro ně akce.

Další zvuková knihovna pro nevidomé a těžce zrakově postižené v našem kraji je součástí Knihovny Václava Čtvrtka v Jičíně. Knihy pro zrakově postižené děti i dospělé má ve svém fondu také Městská knihovna v Trutnově.

Mnoho knihoven v našem kraji má speciální fondy, ve kterých jsou audioknihy, určené nejen zrakově postiženým.

Sluchově znevýhodnění

Pro sluchově znevýhodněné čtenáře v našem kraji má Knihovna města Hradce Králové prostory vybavené technikou, která usnadňuje komunikaci se sluchově postiženými (přepážkové indukční smyčky, přijímače indukčního signálu, komunikátor Crescendo). K dispozici mají speciální fond a služby: videa o knihovně ve znakovém jazyce na webových stránkách, komiksy pro děti a dospělé, filmy na DVD s titulky, CD a DVD ve znakovém jazyce, online tlumočení prostřednictvím služby Tichý svět.

Sociálně znevýhodnění a osoby se zdravotním postižením

Knihovny plní důležitou roli v podpoře sociální soudržnosti a dostupnosti služeb pro všechny skupiny obyvatel, včetně osob sociálně znevýhodněných a lidí se zdravotním či mentálním postižením. Díky bezplatným nebo velmi nízkonákladovým službám jsou přístupné i těm, kteří čelí finančním nebo sociálním překážkám. V mnoha knihovnách je například zdarma k dispozici připojení k internetu, registrace pro děti nebo základní knihovnické služby.

Součástí komunitních aktivit knihoven je také podpora osob v tíživé životní situaci – například formou asistence při hledání zaměstnání, pomoci s orientací v úřední agendě nebo spoluprací s institucemi sociální podpory. Některé knihovny se zapojují do širších projektů, zaměřených na zvyšování kompetencí a začleňování ohrožených skupin do společnosti.

Důležitou oblastí činnosti je také práce s lidmi se zdravotním nebo mentálním postižením. Knihovny navazují spolupráci s různými zařízeními sociálních služeb, speciálními školami nebo chráněným bydlením. Pořádají pravidelné aktivity, návštěvy, vzdělávací i volnočasové programy přizpůsobené specifickým potřebám těchto cílových skupin, čímž napomáhají jejich integraci, rozvoji dovedností a smysluplnému trávení volného času.

Příklad přístupu ke komunitnímu působení v menší obci (700 obyvatel)

Knihovna jako srdce obce – komunitní centrum pro všechny generace

Obecní knihovna Lovčice prošla za poslední roky velkou proměnou. Z místa, které bylo otevřeno jen párkrát týdně a sloužilo výhradně k půjčování knih, se stává skutečným komunitním centrem – prostorem, kde se pravidelně scházejí lidé napříč generacemi, aby si nejen půjčili knihu, ale také si popovídali, tvořili, učili se a odpočívali.

Jedním z nejúspěšnějších projektů je Knihovniček, setkávání nejmenších dětí s rodiči v rámci programu S knížkou do života Bookstart. Z původního setkávání v knihovně se kvůli velkému zájmu přesunul do kulturního domu. Děti tu mají k dispozici knihy odpovídající jejich věku, hračky i herní prvky, například opičí dráhy nebo tematické dny. Rodiče si tento čas chválí nejen jako možnost aktivního trávení času s dětmi, ale i jako příležitost ke sdílení odpočinku s ostatními rodiči. Osvědčilo se také osobní předávání sad na vítání občánků, kde je rodinám předán letáček s pozvánkou a informace o Knihovničku.

Pro starší generaci spustila knihovna pravidelná setkávání pod názvem Tvořilky – tvůrčí dílny pro seniorky, které se scházejí jednou měsíčně k výrobě tematických dekorací a drobností. Nechybí přátelská atmosféra, káva, voda nebo i sklenička vína a především – čas na sdílení. Pokusy o zpestření audioknihami se nakonec neujaly – potřeba povídání zvítězila.

Díky zapojení do projektu Společná Cidlina absolvovala knihovnice kurz certifikovaného trenéra paměti a v knihovně byly zahájeny lekce trénování mozku. Ač začátky byly nesmělé – nejdříve dorazilo jen 5 účastnic – informace o příjemném prostředí a přátelském vedení se rychle rozšířila a lekce plně obsadí zasedací místnost s 18 účastníky. Každá lekce má své téma, domácí úkol a pracuje se s materiály na míru. Knihovnice využívá vlastní nápady, podklady z kurzu i nástroje jako Canva nebo umělá inteligence.

V knihovně i mimo jsou pořádány také tematické stezky, knihovna se zapojuje do celostátních akcí jako Noc s Andersenem či Lovci perel, připravuje program pro školku i školu, slaví Den matek, Den otců, pořádá turnaj ve hře Člověče, nezlob se a další akce, které přirozeně propojují knihovnu se životem v obci.

Cílem je, aby se knihovna stala místem, kde se každý cítí vítaný, kde se lidé setkávají, učí, tvoří a kde je knihovna nejen půjčovnou knih, ale skutečným živým centrem obce.

Lekce pro veřejnost v rámci Týdne trénování paměti v Obecní knihovně Loučice

Příklady zajímavých komunitních akcí v Královéhradeckém kraji roku 2024

Městská knihovna Broumov – Knihovna se zapojila do CZ-PL projektu Kultura bez hranic. V rámci projektu byla vybudována literární kavárna CAFÉ LITERA, která slouží k pořádání projektových aktivit. V běžném provozu knihovny slouží kavárna jako čítárna a studovna. Kavárna zahájila činnost slavnostním otevřením dne 28. června 2024.

Městská knihovna Nové Město nad Metují – Nečekaný úspěch měla akce Medvídek na prázdniny, kdy si děti půjčily medvídka, plnily čtenářské úkoly a na konci prázdnin přinesly s medvídkem i vyplněné prázdninové čtenářské deníky.

Městská knihovna Náchod – Velkou oblibu si získala nová aktivita pro seniory – muzikoterapie. Díky navázané spolupráci s lektorkou muzikoterapie Mgr. Pavlínou Prudilovou se podařilo uskutečnit šest setkání, zakončených vánočním koncertem Café Baret.

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové – V rámci oslav 75. výročí založení knihovny proběhla netradiční akce s názvem „Zažij orienták v knihovně!“ Klub orientačního běhu OK Slavia se SvčHK uspořádal v prosinci unikátní závod v orientačním běhu mezi regály s knihami. Na start se v několika kategoriích postavilo 554 běžců. Další speciální novinkou k výročí knihovny je úniková hra v retro kulisách fiktivní studovny s názvem „Neviděli jste můj klíč?“ Účastníci mají 60 minut na to, aby se dostali k cíli. Další novinkou spuštěnou v roce 2024 jsou tři gamebookové hry: svět plný dobrodružství a magie v Kraji her, v nichž mohou hráči ovlivňovat konce příběhů s názvy Hra osudu, Ztracená princezna, Knihy útočí. Hry si můžete zdarma zahrát na: <https://krajher.svchk.cz/>.

Městská knihovna Trutnov – Barevné, informační a tísňové linky: vzdělávací přednáška ve spolupráci s Českým telekomunikačním úřadem Hradec Králové byla zaměřena především na seniory. Jejím cílem bylo zlepšit orientaci v telekomunikačních službách a upozornit na nástrahy spojené s voláním na speciálně zpoplatněná čísla. Účastníci se dozvěděli, jak bezpečně používat tísňové linky, jaká pravidla platí pro placené SMS služby a jak se efektivně bránit proti neoprávněně účtovaným poplatkům. Po přednášce následovala diskuze ve stylu spotřebitelské poradny.

Pravidelná setkání se seniory Stacionáře mezi mosty v Trutnově – Každý měsíc se v knihovně konají setkání s klienty Stacionáře mezi mosty v Trutnově. Tato setkání napomáhají mezigeneračnímu dialogu, podporují aktivní stárnutí a přispívají k sociálnímu začlenění seniorů do komunitního života. V rámci setkání se nabízí čtení, kulturní programy a společné diskuse nad aktuálními tématy.

Propagace knihoven

Knihovnické soutěže a ocenění

Knihovna roku Královéhradeckého kraje

Třetí ročník soutěže Knihovna roku Královéhradeckého kraje vyhlásil Královéhradecký kraj a organizovala ji Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové ve spolupráci se SKIP 08. Vyhlášení výsledků soutěže a předání cen proběhlo na slavnostním knihovnickém večeru 16. října ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové. Soutěž vyhrála Místní knihovna v Černilově. Výsledky soutěže jsou následující:

1. místo: Místní knihovna v Černilově
2. místo: Místní knihovna v Kvasinách
3. místo: Lidová knihovna Úlibice

čestná ocenění:

- Místní knihovna ve Chvalkovicích
- Městská knihovna Špindlerův Mlýn
- Obecní knihovna Nový Hrádek

Medailonky knihoven, které se zúčastnily soutěže, naleznete v časopise U nás, číslo 3 a 4 ročníku 2024, který je dostupný na webových stránkách: <https://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Archiv-cisel.aspx>.

Vítěz třetího ročníku soutěže Knihovna roku Královéhradeckého kraje 2024 – Místní knihovna v Černilově

Třetí místo soutěže Knihovna roku Královéhradeckého kraje 2024 – Lidová knihovna Úlibice

Druhé místo soutěže Knihovna roku Královéhradeckého kraje 2024 – Místní knihovna v Kvasinách

Knihovnice/Knihovník roku 2024

Na slavnostním knihovnickém večeru proběhlo také ocenění Knihovnice/Knihovník roku 2024 Královéhradeckého kraje, které uděluje Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové a Svaz knihovníků a informačních pracovníků regionu 08 za mimořádné dlouhé působení v knihovnictví anebo za příkladnou knihovnickou práci ve dvou kategoriích: malé veřejné knihovny a veřejné knihovny.

V kategorii Knihovnice/Knihovník malé veřejné knihovny ocenění získaly:

- Bc. Dana Hrubá z Místní knihovny České Meziříčí
- Daniela Valentová z Lidové knihovny Úhlejev
- Ludmila Frödrová z Obecní knihovny Martínkovice
- Jana Matějčková z Obecní knihovny Dubenec

Oceněné knihovnice v kategorii Malé veřejné knihovny roku 2024 se zástupci své obce

Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2024

V kategorii Knihovnice/Knihovník veřejné knihovny ocenění získaly:

- Mgr. Jana Benešová z Knihovny Václava Čtvrta v Jičíně
- Marie Mešková z Městské knihovny v Broumově
- Věra Plachtová z Knihovny města Police nad Metují
- Mgr. Petra Landsmannová z Knihovny města Hradce Králové
- Mgr. Bc. Jana Žárská z Místní knihovny Černilov
- Mgr. Eva Svobodová ze Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové

Oceněné knihovnice v kategorii Veřejné knihovny roku 2024 se zástupci své obce

Ocenění MARK

Na slavnostním knihovnickém večeru proběhlo také předání diplomu scenou mladým pracovníkům knihoven Královéhradeckého kraje za jejich tvůrčí aktivity a přínos v oboru knihovnictví a informační vědy. MARK je soutěž, kterou každým rokem vyhlašuje předsednictvo výkonného výboru SKIP ČR pod záštitou Sdružení místních samospráv ČR. Cílem soutěže je podpořit a ocenit mimořádné tvůrčí aktivity mladých pracovníků knihoven, pedagogů a studentek a studentů oboru do 35 let v daném roce. Soutěž probíhá dvoukolově, v prvním kole jsou posouzeni kandidáti na krajské úrovni, krajské vítězové pak postupují do celostátního kola a z něj vzejde celostátní MARK.

Královéhradeckým regionálním MARKem SKIP 08 se pro rok 2024 stal Bc. Jaroslav Beran z Knihovny města Hradce Králové, kterého do soutěže nominovala tato knihovna.

Podrobnější informace o vítězi naleznete v časopise U nás, číslo 4 ročníku 2024, který je dostupný na webových stránkách: https://www.svkhk.cz/SVKHK/u-nas-pdf_archiv/20240416.pdf.

Ocenění MARK - mladí pracovníci královéhradeckých knihoven se zástupci knihovny, která je nominovala, představiteli kraje a knihovnické obce, kteří předávali ceny

Královéhradecká knihovnická konference a kampaně

Krajská propagační kampaň není s přechodem na novou Strategii rozvoje knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2024–2028 od roku 2024 vyhlašována.

Celostátní kampaň na téma mediálního vzdělávání a digitální gramotnosti se odrazila v zaměření mnohých akcí, uspořádaných v knihovnách celého kraje. Například řada knihoven navázala spolupráci s neziskovou organizací Moudrá sovička, která pomocí moderních technologií přispívá ke zlepšení mezigeneračního spojení a pomáhá seniorům se zvládnutím těchto technologií.

Na závěr roku byla uspořádána 11. královéhradecká knihovnická konference s tématem Inovace v knihovnách. Toto téma bylo zvoleno hlasováním účastníků předchozího ročníku v roce 2023 a zároveň navazovalo na témata celostátní kampaně. V programu byly příspěvky Knihovny a AI – hrozba, anebo příležitost?, Rozšířená virtuální realita a její využití, Práce astroklubu a audiostudia – od fotografie ke hvězdám, apod.

Konference se konala v prostorách Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové a pro zájemce byla dostupná pomocí živého streamu. Účastnilo se jí 73 knihovníků z Královéhradeckého kraje a 10 knihovníků mimo kraj. Možnosti sledovat konferenci online využilo 30 knihovníků. Konferenci je možno zhlédnout i ze záznamu: <https://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Aktualni-zpravy/Clanky/XI-Kralovehradecka-knihovnicka-konference-2024.aspx>.

Publikační činnost

Krajská knihovna vydávala již 34. ročník knihovnického zpravodaje U nás, který je v tištěné i elektronické podobě dostupný všem obsluhovaným knihovnám kraje. Zpravodaj se v roce 2024 zaměřil na dvě témata: na umělou inteligenci v knihovnách a na seznámení se s novou Strategií rozvoje knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2024–2028. Propagoval příklady dobré praxe v rubrikách Vize 28, Šumné knihovny, Naše téma, Prostory a vybavení knihoven, Trocha odbornosti, Zaujalo nás, Stalo se, Doporučujeme do vašich fondů, Kdo je, Tipy a náměty. Celkem vyšla 4 čísla zpravodaje.

V tomto roce pokračuje trend úbytku počtu vydaných knih i e-knih, publikační činnost knihoven se přesunula na webové stránky a sociální sítě. Řada knihoven přispívá pravidelně do místních zpravodajů a také se v knihovnách připravuje velký objem tištěných letáků a drobných doplňujících materiálů ke kulturním a vzdělávacím akcím.

Soupis publikací knihoven Královéhradeckého kraje

Oblast Jičín – Knihovna Václava Čtvrtka v Jičíně

FAJSTAUEROVÁ, Hana a KOŘÍNKOVÁ, Jana. *100 let Studentského domu v Jičíně*. První vydání. Jičínsko, svazek 12. [Jičín]: Knihovna Václava Čtvrtka v Jičíně, 2024. ISBN 978-80-905342-6-1.

Oblast Náchod - Městská knihovna Nové Město nad Metují

SÍLOVÁ, Věra. *Báje a pověsti z Jaroměřska. 3., rozšířené vydání*. Jiří ŠKOPEK (ilustrátor). Jaroměř: Městská knihovna Jaroměř, 2024. ISBN 978-80-86677-21-7.

Oblast Rychnov nad Kněžnou – Obecní knihovna U Mokřinky Mokré

Mokerský zpravodaj: zpravodaj obce Mokré pod Orlickými horami. Mokré: Obecní úřad, Obecní knihovna, 2024, roč. 19, č. 1–4. Dostupné z: <https://obecmokre.hlasenirozhlasu.cz/bulletin/list>. [cit. 2025-08-04].

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

ČUDOVÁ, Edita (ed.). *Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2023: statistická ročenka*. Online, PDF. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, 2024. ISBN 978-80-7052-164-9. Dostupné z: https://www.svkhk.cz/Pro-verejnost/E-knihy-vydane-SVK-HK/Statisticka_rocenka_2023_final.aspx. [cit. 2025-01-20].

MIKULECKÁ, Zdeňka (ed.). *XXV. kolokvium českých, moravských a slovenských bibliografů*. Olomouc, 15.-17. října 2023. Online, PDF. E-knihy SVK HK. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, 2024. ISBN 978-80-7052-165-6 (pdf). Dostupné z: https://www.svkhk.cz/Pro-verejnost/E-knihy-vydane-SVK-HK/Sbornik_2023-final.aspx. [cit. 2025-01-03].

ŘOUTILOVÁ, Petra (ed.). *Strategie rozvoje knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2024–2028*. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, 2024. ISSN 0862-9366.

U nás: knihovnicko-informační zpravodaj Královéhradeckého kraje. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2024, roč. 34, č. 1–4. ISSN 0862-9366.

Název	Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2024
Podnázev	Statistická ročenka
Zpracovala	Bc. et Bc. Edita Čudová
Rok vydání	2025
Vydání	1. vydání, verze z 2025-09-18
Počet stran	31
ISBN	978-80-7052-166-3
Dostupné na WWW	https://www.svkhk.cz
Výroba	AD reklama s. r. o., Trutnov
Vychází s finanční podporou Královéhradeckého kraje určenou pro regionální funkce.	
Copyright 2025 SvHK	
Publikace zveřejňuje informace získané zpracováním statistických výkazů a komentářů knihoven, které sestavují metodická pracoviště pověřených knihoven Královéhradeckého kraje. Fotografie zařazené do publikace byly danými knihovnami určeny ke zveřejnění.	

